JAARREKENING
2016

Brabants Historisch Informatie Centrum

's-Hertogenbosch, 20 maart 2017

INHOUDSOPGAVE JAARREKENING 2016

I Jaarverslag 3

II Paragrafen

1. Kengetallen 3
2. Verslaglegging 3
3. Resultaatontwikkeling 3
4. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 4
5. Onderhoud kapitaalgoederen 5
6. Financiering 5
7. Bedrijfsvoering 6
8. Rechtmatigheid 7
9. Verbonden partijen 7
10. Organisatiegegevens 8
11. Besluit Algemeen bestuur 9

III Jaarrekening

1. Balans per 31 december 2016 10
2. Resultatenrekening over 2016 11
3. Kasstroomoverzicht 12
4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling 13
5. Toelichting op de balans 16
6. Toelichting op de resultatenrekening 21

IV Overige gegevens

1. Controleplicht 26
2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming 26
3. Voorstel 26
4. Gebeurtenissen na balansdatum 26
5. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 26
6. Accountantsverklaring 29

I JAARVERSLAG

Zie apart document.

II PARAGRAFEN

1. Kengetallen

	2015	2016
Bezoeken website	1.079.079	1.183.538
Bezoeken studiezalen (Den Bosch en Grave)	6.035	6.931
Aangevraagde stukken	21.891	26.953
Aantal medewerkers in FTE per 31 december	35,93	34,42
Ziekteverzuimpercentage incl. langdurig in procenten	3,0	4,8
Depotcapaciteit Den Bosch in km.	34,3	40,9
Depotcapaciteit Grave in km.	5,6	5,6
Depotcapaciteit verhuurd aan derden in km.	5,6	4,6

2. Verslaglegging

In de "Regeling Brabants Historisch Centrum" is opgenomen dat periodiek een financieel verslag en een begroting worden opgesteld. De Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Gemeentewet schrijven voor dat elke gemeenschappelijke regeling en gemeente begrotings- en verantwoordingsstukken opstellen, conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) volgt dit Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

3. Resultaatontwikkeling

Het rekeningresultaat 2016 bedraagt € 42.107 positief. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot. In onderstaande tabel is een gecomprimeerde weergave van de resultaatontwikkeling weergegeven:

*bedragen * € 1.000*	2014	2015	2016	mutatie	
Baten					
Bijdragen deelnemers	€ 4.675	€ 4.768	€ 4.935	€ 167	4%
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 314	€ 315	€ 297	€ 18-	-6%
Totaal baten	€ 4.989	€ 5.083	€ 5.232	€ 149	3%
Lasten					
Personeelskosten	€ 2.317	€ 2.454	€ 2.417	€ 37-	-1%
Afschrijving materiële vaste activa	€ 219	€ 232	€ 219	€ 14-	-6%
Huisvestingskosten	€ 967	€ 957	€ 955	€ 3-	0%
Organisatiekosten	€ 176	€ 172	€ 231	€ 60	35%
Collectiebeheer	€ 73	€ 53	€ 212	€ 158	297%
Dienstverlening	€ 117	€ 132	€ 129	€ 3-	-2%
Publieksbereik	€ 237	€ 174	€ 117	€ 57-	-33%
Diverse baten en lasten	€ 0-	€ 1-	€ 0-	€ 1	-99%
Financiële baten en lasten	€ 86	€ 83	€ 79	€ 4-	-5%
Totaal lasten	€ 4.192	€ 4.257	€ 4.358	€ 102	2%
Resultaat voor bestemming	€ 796	€ 826	€ 873	€ 47	
Bestemmingsfonds instandhouding De Citadel	€ 794	€ 822	€ 831	€ 9	
Resultaat na bestemming	€ 3	€ 4	€ 42	€ 38	

4. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum in staat is middelen vrij te maken om substantiële financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit aanpassing van het beleid vereist. In dit jaarverslag wordt inzicht gegeven in het vermogen van het Brabants Historisch Informatie Centrum om risico's op te vangen die niet in de jaarrekening zijn verwerkt. Een risico is de kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang, die niet voorzien is in de begroting van enig jaar.
Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft tot taak het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen. Het richt zich op verbetering van de digitale dienstverlening, het archief als informatiecentrum en verbetering van de lokale dienstverlening. Daarnaast is het een taak van het Brabants Historisch Informatie Centrum de gemeentelijke informatiehuishoudingen van de deelnemers te inspecteren en daarover te adviseren. Het Brabants Historisch Informatie Centrum is er voor het verrichten van door de minister, de provincie, de gemeenten en de waterschappen opgedragen taken. Voor de bekostiging van de uitvoering van deze taken is het Brabants Historisch Informatie Centrum nagenoeg geheel afhankelijk van de gemeenten, waterschappen, provincie Noord-Brabant en het ministerie van OCW. Risico's die van invloed kunnen zijn op de toekomstige cijfers zijn:

- Vertraging in de besluitvorming op bestuurlijk niveau;
- Sociaaleconomische ontwikkelingen die gevolgen hebben op subsidies;
- Wijziging in de hoogte van de bijdrage door de deelnemers;
- Wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling;
- CAO aanpassingen;
- Wachtgeld verplichtingen;
- Verhogingen van de huurpenningen die afwijken van de bijdrage van OCW.

Het weerstandsvermogen bedraagt ultimo 2016 € 460.246. De mate van het vormen van weerstandsvermogen wordt in belangrijke mate beïnvloed door de statuten (artikel 22) van de gemeenschappelijke regeling, inzake de resultaatbestemming en het kunnen vormen van een reserve. De regeling geeft aan dat de reserve niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen mag bedragen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

In onderstaande tabel is het verloop van de algemene reserve in 2015 en 2016 weergegeven:

Algemene reserve		2015		2016
Stand 1 januari	€	414.085	€	418.139
Bij: Nog te bestemmen rekeningresultaat 2015 resp. 2016	€	4.054	€	42.107
Stand per 31 december	€	418.139	€	460.246
Algemene reserve in % van deelnemersbijdragen		9,7%		10,4%*

* In de bestuursvergadering van 7 april 2017 is besloten een bestemmingsreserve E-depot te vormen voor een bedrag van € 42.107. De algemene reserve bedraagt ultimo 2016 € 418.139, oftewel 9,4% van de deelnemersbijdragen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo over 2016 bedraagt € 213.000 (in 2015 € 142.000).

Kengetallen

Het besluit Begroting en Verantwoording schrijft met ingang van de jaarrekening 2015 een verplichte set van financiële kengetallen voor. Naast de kengetallen dient een beoordeling van de onderlinge

verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie te worden opgenomen. De invoering is bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken.

Omschrijving kengetal	Jaarrekening 2015	Jaarrekening 2016
Netto schuldquote	46%	31%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	46%	31%
Solvabiliteitsratio	9%	8%
Structurele exploitatieruimte	0,1%	0,0%

Netto schuldquote
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van maximaal 130%. Hierbij geldt dus hoe lager hoe beter.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gaat uit van een norm van minimaal 20%. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter. Bij de beoordeling van dit kengetal moet in ogenschouw worden genomen, dat het Brabants Historisch Informatie Centrum een gemeenschappelijke regeling is en sinds de oprichting een maximale reserve van 10% mag hebben.

Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves, te delen door de totale baten. Met behulp van dit kengetal kan worden beoordeeld in welke mate sprake is van een begrotingsevenwicht. Hierbij geldt dus hoe hoger hoe beter.

5. Onderhoud kapitaalgoederen

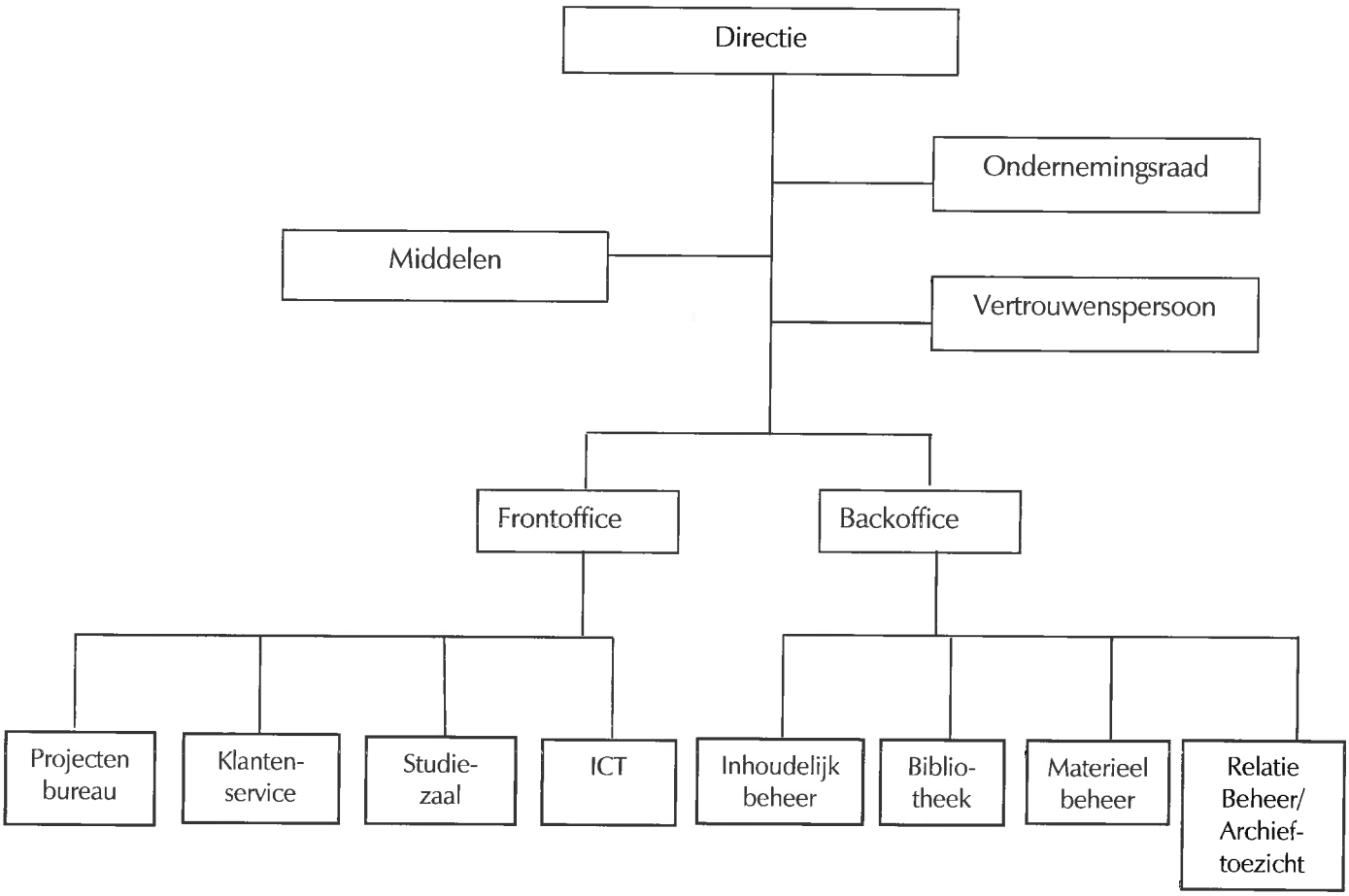
Het Brabants Historisch Informatie Centrum beschikt over gebouwen en installaties waarvoor planmatig onderhoud nodig is. De locatie in Grave is eigendom en het volledige onderhoud van dit pand komt voor rekening van het Brabants Historisch Informatie Centrum. De locatie in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst) en het meeste onderhoud van dit pand komt voor rekening van de verhuurder. Het huurderonderhoud komt wel voor rekening van het Brabants Historisch Informatie Centrum. Voor beide panden is een meerjarenonderhoudsbegroting opgesteld.

6. Financiering

Door het bestuur is het normenkader voor rechtmatigheid vastgesteld. Onderdeel daarvan is dat ten aanzien van financieel beheer risicoloos en zeer defensief met eventuele overtollige middelen wordt omgegaan. In 2016 zijn overtollige liquide middelen, voor zover niet nodig als werkkapitaal, op een spaarrekening bij de Rabobank uitgezet. Het is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van het algemeen bestuur leningen af te sluiten.
De wettelijk vastgelegde kasgeldlimiet en renterisiconorm zijn in het verslagjaar niet overschreden. Door de invoering van het schatkistbankieren zijn decentrale overheden verplicht hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Per 31 december 2016 wordt een bedrag van € 2.368.919 aangehouden bij het Ministerie van Financiën. In 2016 wordt voldaan aan de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden door het niet overschrijden van het drempelbedrag. Het drempelbedrag (het bedrag dat buiten de schatkist mag worden gehouden) bedroeg in 2016 € 250.000. Het daadwerkelijk benutte drempelbedrag in 2016 bedroeg gemiddeld € 222.362. Voor een nadere toelichting en analyse van de financieringsactiviteiten verwijzen wij naar het kasstroomoverzicht in de jaarrekening.

7. Bedrijfsvoering

Het Brabants Historisch Informatie Centrum kent drie afdelingen (Frontoffice, Backoffice en Middelen) en is onderverdeeld in clusters.
Klantenservice ontvangt en distribueert vragen (gesteld per brief, telefoon, email, mondeling) over de diverse clusters. Daarnaast ontvangt en verwijst het bezoekers op locaties door naar andere clusters. De toegankelijke originelen kunnen op diverse locaties door het publiek worden geraadpleegd.
Het cluster *Studiezaal* zorgt voor deze dienstverlening. Het cluster *ICT* ondersteunt de werkprocessen van alle clusters, die gebruik maken van diverse geautomatiseerde systemen. Steeds meer data worden digitaal geraadpleegd via onze website. Het *Projectenbureau* draagt zorg voor de optimalisering van dit proces. Daarnaast is het verantwoordelijk voor productontwikkeling.
De clusters *Inhoudelijk beheer* en *Bibliotheek* zorgen voor het toegankelijk maken van informatie via inventarissen, indexen en databases. *Materieel beheer* bewerkt informatiedragers zodanig dat deze opgeslagen kunnen worden en de originele staat bewaard blijft. Het cluster *Relatiebeheer* is de schakel tussen het BHIC en de archiefvormers (gemeenten, overheidsinstellingen) die de informatiedragers aanleveren.
Middelen ondersteunt de werkprocessen van alle clusters op het gebied van organisatie, huisvesting, financiën en personeel.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het wordt steeds belangrijker als organisatie om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. ISO26000 is een internationale richtlijn die maatschappelijk verantwoord ondernemen beschrijft vanuit zeven basisprincipes. Het BHIC onderschrijft de richtlijn en voert deze naar eer en geweten uit.

8. Rechtmatigheid

In de "Regeling Brabants Historisch Centrum" is opgenomen dat jaarlijks een financieel verslag wordt opgesteld met een verklaring omtrent getrouwheid en rechtmatigheid. Het algemeen bestuur wordt gevraagd regels vast te stellen met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie, kasbeheer, boekhouding, ontvangsten en betalingen. Daarnaast worden regels opgesteld met betrekking tot de controle op de financiële administratie en het kasbeheer. Het gaat om rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole. Dit begrip is minder omvattend dan het juridische begrip. Bij rechtmatigheid moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit blijft beperkt tot handelingen waaruit financiële gevolgen voortkomen. Behalve een oordeel over de getrouwheid, wordt ook een expliciet oordeel gevraagd over rechtmatigheid. In het kort gezegd betekent dit dus dat de accountant een oordeel wordt gevraagd of gewerkt is volgens vastgestelde afspraken en regelgeving.

De afspraken zijn vastgelegd in de regeling "Administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB)". Hierin zijn de belangrijkste middelen en maatregelen voor realisatie van een adequate en betrouwbare administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB) bij het Brabants Historisch Informatie Centrum beschreven. Bij AO/IB gaat het om het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens. Een administratieve organisatie en interne beheersing zijn gericht op de informatieverstrekking voor de dagelijks bedrijfsvoering, het kunnen functioneren en beheersen van de organisatie en het hierover verantwoording af kunnen leggen.

Er is inzicht in hoe de processen lopen, hoe de taakverdeling is en wie bevoegd is. Er zijn tegengestelde belangen gecreëerd, zodat de kans op fraude en misbruik beperkt worden (functiescheiding). De mate waarin dit kan is overigens afhankelijk van de grootte van de organisatie. Nadere afspraken en uitwerkingen van/over administratief-organisatorische aspecten behoren ook tot de AO/IB van een organisatie. Hiertoe zijn autorisatietabellen opgesteld. Ten slotte wordt gebruik gemaakt van werkinstructies, werkprogramma's en standaardformulieren voor het goed laten functioneren van de AO/IB.

Voor de beoordeling van de rechtmatigheid zijn door het Hoofd Middelen interne controles uitgevoerd op werking van de AO/IB in het 1e kwartaal (week 17), het 2e kwartaal (week 31), het 3e kwartaal (week 39) en het 4e kwartaal (week 2). Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van het "Werkprogramma interne audit". Dit werkprogramma bevat systeemgerichte en gegevensgerichte controles, waarmee de werking van procedures wordt getoetst. Indien uit de controles blijkt dat er een fout in een procedure zit, wordt deze hersteld. Er zijn bij de uitgevoerde interne controles geen bijzonderheden van materiële betekenis geconstateerd.

9. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin het Brabants Historisch Informatie Centrum een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Van een financieel belang is sprake bij het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Een bestuurlijk belang is aanwezig bij zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft één verbonden partij, te weten de Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster. In deze vereniging zijn behalve het Brabants Historisch Informatie Centrum, de gemeente Grave en woningbouwcorporatie Mooiland Maasland vertegenwoordigd. Deze vereniging is opgericht in verband met het gezamenlijk huisvesten in het kantoorpand aan de Arnoud van Gelderweg in Grave.

Vereniging Van Eigenaren Zuid-Ooster Grave	
Vestigingsplaats	Grave, Arnoud van Gelderweg 69-73.
Openbaar belang	Beheer en onderhoud van het kantoorpand voor de gezamenlijke eigenaren.
Het belang van het BHIC	Op 1 januari 2016 en op 31 december 2016: het BHIC participeert voor 11%, Gemeente Grave voor 39% en Mooiland Maasland voor 50%.
Omvang van het eigen vermogen	Eigen vermogen 1-1-2016: € 0 Eigen vermogen 31-12-2016: € 0
Omvang van het vreemd vermogen	Vreemd vermogen 1-1-2016: € 0 Vreemd vermogen 31-12-2016: € 0
Financieel resultaat	Totaal resultaat 2016: € 3.051 positief (totaal resultaat 2015: € 5.691 positief). Aandeel BHIC bedraagt € 336. Na toerekening van ieders aandeel sluit de jaarlijkse exploitatie zonder saldo.

10. Organisatiegegevens

Statutaire naam : Brabants Historisch Centrum
Vestigingsplaats: : 's-Hertogenbosch
Rechtsvorm : Openbaar Lichaam, volgens de Wet gemeenschappelijke Regelingen
Locaties: : 's-Hertogenbosch, Grave, Oss (erfgoedlokaal/ Stadsarchief), Veghel (Thuispunt Veghel)

Doelstellingen

Het behouden, bewerken en benutten van de archiefbescheiden opgenomen in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Brabant en de archiefbewaarplaatsen van de deelnemende gemeenten en waterschappen.

Samenstelling directie

De directie wordt gevoerd door de heer drs. R.C. Bastiaanse. De directeur valt onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening. De totale bezoldiging ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

Samenstelling Algemeen bestuur

Naam	Woonplaats	Functie
De heer drs. P.L.B.A. van Geel	Helmond	Voorzitter (DB)
Mevrouw drs. J.L.M. Baartmans- Van den Boogaart	's-Hertogenbosch	Lid (DB)
De heer mr. J.C.M. Pommer	Sint-Michielsgestel	Lid (DB)
De heer A.M.H. Roolvink	Grave	Lid (DB)
De heer prof. dr. H.C. Bunt	Eindhoven	Lid
De heer Y.C.M.G. de Boer	Oosterhout	Lid
De heer drs. H.A.G. Hellegers	Uden	Lid
Mevrouw E.H.T. Stravens	Steensel	Lid

De bestuursleden vallen onder de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening. De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het van toepassing zijnde WNT-maximum.

11. Besluit Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling het Brabants Historisch Informatie Centrum besluit tot:

1. het vaststellen van de jaarrekening 2016 in zijn vergadering van 7 april 2017, met een batig saldo van € 42.107;
2. a. een bedrag van € 42.107 toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot;
   b. een bedrag van € 831.180 toe te voegen aan het bestemmingsfonds instandhouding De Citadel;
   c. in te stemmen, in het kader van rechtmatigheid, met de begrotingsoverschrijdingen en –onderschrijdingen op rubrieksniveau.

drs. P.L.B.A. van Geel
Voorzitter

drs. R.C. Bastiaanse
Directeur

III JAARREKENING

1. Balans per 31 december 2016

VASTE ACTIVA	31-12-2015		31-12-2016	
Materiële vaste activa				
Investeringen met een economisch nut		€ 2.493.435		€ 2.336.716
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		€ 2.098		€ 1.522
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	€ 8.489		€ 216.074	
Overige vorderingen	€ 3.726		€ 499.635	
		€ 12.215		€ 715.709
Liquide middelen		€ 2.239.196		€ 2.635.592
Overlopende activa		€ 66.754		€ 98.154
Totaal vaste activa		€ 4.813.698		€ 5.787.693

VASTE PASSIVA	31-12-2015		31-12-2016	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve	€ 418.139		€ 418.139	
Nog te bestemmen rekeningresultaat 2016	€ -		€ 42.107	
		€ 418.139		€ 460.246
Bestemmingsfonds instandhouding De Citadel		€ 1.615.379		€ 2.446.559
Voorzieningen				
Onderhoudsegalisatievoorzieningen		€ 144.923		€ 159.283
Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar				
Binnenlandse banken		€ 1.980.000		€ 1.870.000
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar				
Overige schulden		€ 190.287		€ 426.449
Overlopende passiva		€ 464.970		€ 425.156
Totaal vaste passiva		€ 4.813.698		€ 5.787.693

2. Resultatenrekening over 2016

	Werkelijk 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Baten			
Bijdrage Rijksoverheid	€ 2.525.130	€ 2.557.100	€ 2.657.566
Bijdrage Gemeenten	€ 1.577.600	€ 1.596.100	€ 1.596.100
Bijdrage Waterschappen	€ 188.100	€ 190.900	€ 190.900
Bijdrage Provincie Noord-Brabant	€ 477.229	€ 433.000	€ 490.547
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 314.811	€ 284.900	€ 296.661
Totaal baten	€ 5.082.870	€ 5.062.000	€ 5.231.774
Lasten			
Personeelskosten	€ 2.454.204	€ 2.405.100	€ 2.417.428
Afschrijvingen materiële vaste activa	€ 232.220	€ 236.100	€ 218.707
Huisvestingskosten	€ 957.424	€ 1.809.100	€ 954.796
Organisatiekosten	€ 171.730	€ 184.200	€ 231.497
Collectiebeheer	€ 53.310	€ 86.800	€ 211.560
Dienstverlening	€ 132.120	€ 136.000	€ 128.999
Publieksbereik	€ 174.052	€ 125.100	€ 116.833
Diverse baten en lasten	€ 1.229-	€ 0	€ 12-
Financiële baten en lasten	€ 83.117	€ 79.600	€ 78.679
Totaal lasten	€ 4.256.948	€ 5.062.000	€ 4.358.487
Resultaat voor bestemming	€ 825.922	€ 0	€ 873.287
Mutaties reserves en bestemmingsfondsen			
Toevoeging bestemmingsfonds instandhouding De Citadel	€ 821.868	€ 0	€ 831.180
Resultaat na bestemming	€ 4.054	€ 0	€ 42.107

3. Kasstroomoverzicht

	31-12-2015		31-12-2016	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat		€ 4.054		€ 42.107
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	€ 232.220		€ 218.707	
- mutaties bestemmingsfondsen	€ 821.868		€ 831.180	
- mutaties voorzieningen	€ 4.782-		€ 14.360	
		€ 1.049.306		€ 1.064.247
Veranderingen in werkkapitaal:				
- voorraden	€ 709-		€ 576	
- uitzettingen looptijd < 1 jaar	€ 137.219		€ 703.494-	
- overlopende activa	€ 11.845-		€ 31.400-	
- netto vlottende schulden < 1 jaar	€ 203.015-		€ 236.162	
- overlopende passiva	€ 86.162-		€ 39.814-	
		€ 164.512-		€ 537.970-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		**€ 888.848**		**€ 568.384**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	€ 89.324-		€ 61.988-	
Mutatie leningen u/g	€ 0		€ 0	
Totaal kasstroom uit investerings-activiteiten		**€ 89.324-**		**€ 61.988-**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	€ 0		€ 0	
Aflossing langlopende schulden	€ 110.000-		€ 110.000-	
Overige mutaties eigen vermogen	€ 0		€ 0	
Totaal Kasstroom uit financierings-activiteiten		**€ 110.000-**		**€ 110.000-**
Mutatie geldmiddelen (inclusief kortlopende schulden aan kredietinstellingen)		**€ 689.524**		**€ 396.396**
Eindsaldo geldmiddelen				
Saldo 1 januari		€ 1.549.672		€ 2.239.196
Saldo 31 december		€ 2.239.196		€ 2.635.592
Mutatie		**€ 689.524**		**€ 396.396**

4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

4.1. Algemeen

Algemene waarderingsgrondslag
De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.
Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar
De cijfers voor 2015 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2016 mogelijk te maken.

Schattingen
Bij het opstellen van de jaarrekening maakt de ondernemingsleiding, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

4.2. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
Investeringen met een economisch nut zijn investeringen in zaken die verhandelbaar zijn en/of kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Op grondbezit met economisch nut wordt niet afgeschreven. De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Ontvangen investeringssubsidies worden in mindering gebracht op de geïnvesteerde bedragen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.
Operational leasing wordt niet als actief in de balans verwerkt. De omvang van een contract van dergelijke langlopende verplichtingen wordt vermeld in de toelichting op de balans.

Voorraden
De voorraden worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere marktwaarde.

Uitzettingen en overlopende activa
De uitzettingen en overlopende activa worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid. De posten hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Liquide middelen
De liquide middelen (bestaande uit kas-en banksaldi) worden gewaardeerd op de nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de organisatie.

Eigen vermogen
Algemene reserve
De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.
Bestemmingsreserves
Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het bedrag van de bestemmingsreserve ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde.

Vaste schulden
Onder de vaste schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De schulden worden gewaardeerd op de nominale waarde.

Netto vlottende schulden en overlopende passiva
De netto vlottende schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen nominale waarde en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Langlopende niet uit de balans blijkende verplichtingen
Langlopende verplichtingen die niet blijken uit de balans, worden vermeld in de toelichting op de balans onder "Niet uit de balans blijkende informatie".

4.3. Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengst is gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.
De overige bedrijfskosten worden opgenomen tegen uitgaafprijs.

Pensioenpremies
Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Afschrijvingen
De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs van de desbetreffende materiële vaste activa. De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Soort actief	Afschrijvingstermijn
Grond	geen afschrijving
Gebouwen	40 jaar
Verbouwingen	10 jaar
Bedrijfsinstallaties-ruwbouw	20 jaar
Bedrijfsinstallaties-afbouw	15 jaar
Bedrijfsinstallaties-overig	10 jaar
Inventarissen-kantoor	10 jaar
Inventarissen-kantine	5 jaar
Depotinrichting-stellingen	25 jaar
Depotinrichting-inventaris	10 jaar
Scanningskosten	5 jaar
ICT-Hardware *	5 jaar
ICT-Software *	5 jaar

* Gedurende het boekjaar heeft een wijziging plaatsgevonden in de schatting van de levensduur van ICT-hardware en-software. De levensduur is verlengd van 3 naar 5 jaar. De impact van deze schattingswijziging op de resultatenrekening 2016 bedraagt € 27.348 positief. Dit bedrag zal in de komende twee jaren negatief gecompenseerd worden.

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten betreffen betaalde en ontvangen rente.

4.4. Grondslagen van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

5. Toelichting op de balans

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa
De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2015	31-12-2016
Grond	€ 94.034	€ 94.034
Gebouwen	€ 1.480.880	€ 1.434.603
Verbouwingen	€ 11.700	€ 12.719
Bedrijfsinstallaties	€ 241.387	€ 212.009
Inventarissen	€ 138.593	€ 99.127
Depotinrichting	€ 416.880	€ 387.597
ICT-Hardware	€ 63.486	€ 58.025
ICT-Software	€ 46.475	€ 38.602
Totaal materiële vaste activa	€ 2.493.435	€ 2.336.716

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Afschr. perc.	Stand 31-12-2015	Investeringen in 2016	Afschrijving in 2016	Stand 31-12-2016
Grond	-	€ 94.034	€ 0	€ 0	€ 94.034
Gebouwen	2,5%	€ 1.480.880	€ 0	€ 46.277	€ 1.434.603
Verbouwingen	10%	€ 11.700	€ 4.196	€ 3.177	€ 12.719
Bedrijfsinstallaties	5%/6,67%/10%	€ 241.387	€ 0	€ 29.378	€ 212.009
Inventarissen	10%/20%	€ 138.593	€ 11.451	€ 50.917	€ 99.127
Depotinrichting	4%/10%	€ 416.880	€ 0	€ 29.283	€ 387.597
ICT-Hardware	20%	€ 63.486	€ 20.065	€ 25.526	€ 58.025
ICT-Software	20%	€ 46.475	€ 26.276	€ 34.149	€ 38.602
Totaal		€ 2.493.435	€ 61.988	€ 218.707	€ 2.336.716

Er is in 2016 geïnvesteerd in de herrichting van de parkeerplaatsen voor € 4.196, € 11.451 in bedrijfsinventaris en € 46.341 in ICT-voorzieningen. De depots 2 en 10 t/m 13 zijn verrijdbaar gemaakt, waardoor de depot-capaciteit in Den Bosch is vergroot. De directe kosten van deze uitbreiding bedroegen € 699.418 en dit is gefinancierd door het Minsterie van OCW.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

	31-12-2015	31-12-2016
Boeken	€ 2.098	€ 1.522
Totaal voorraden	€ 2.098	€ 1.522

Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar
De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Stand 31-12-2015	Toevoeging in 2016	Onttrekking in 2016	Stand 31-12-2016
Ministerie van OCW				
- loon- en prijscompensatie rijksbijdrage	€ 8.489	€ 26.562	€ 8.489	€ 26.562
- DTR-gelden	€ 0	€ 48.508	€ 0	€ 48.508
- budget voor opstellen MOIP	€ 0	€ 30.000	€ 0	€ 30.000
- investeringsbijdrage verrijdbaar maken depots	€ 0	€ 111.004	€ 0	€ 111.004
	€ 8.489	€ 216.074	€ 8.489	€ 216.074

Overige vorderingen		31-12-2015		31-12-2016
Debiteuren	Totaal	€ 3.726	€	499.635

Het vormen van een voorziening voor dubieuze debiteuren is niet noodzakelijk. De vordering is ultimo 2016 hoog, vanwege het later factureren en ontvangen van de provinciale bijdrage. Deze is begin 2017 ontvangen.

Liquide middelen		31-12-2015		31-12-2016
Kassen		€ 2.080	€	1.812
Rekening-courant bank		€ 6.929	€	14.077
Spaarrekening bank		€ 15.912	€	250.285
Bedrijfsbonusrekening		€ 200.355	€	499
Schatkistbankieren		€ 2.013.920	€	2.368.919
	Totaal liquide middelen	€ 2.239.196	€	2.635.592

Schatkistbankieren
Per 14 december 2013 is de Regeling schatkistbankieren decentrale overheden van kracht. Voor decentrale overheden betekent dit dat zij verplicht zijn hun (tijdelijk) overtollige middelen in de schatkist aan te houden. Het drempelbedrag (het bedrag dat buiten de schatkist mocht worden gehouden) bedroeg in 2016 € 250.000. Het hoge boeksaldo schatkistbankieren wordt veroorzaakt door ontvangen voorschotten voor dekking van een deel van het eigenaarsonderhoud dat mogelijk verschoven wordt van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst) naar de gebruiker. In 2017 zullen de regionale historische centra hierover nader worden geïnformeerd.

Overlopende activa		31-12-2015		31-12-2016
Vooruitbetaalde bedragen		€ 62.032	€	87.260
Loonkostensubsidie		€ 2.586	€	5.173
Nog te ontvangen rentebaten		€ 645	€	24
Overige vorderingen		€ 1.491	€	5.697
	Totaal overlopende activa	€ 66.754	€	98.154

De vooruitbetaalde bedragen betreffen meerjarige onderhoudscontracten voor ICT en vooruitbetaalde hostingskosten voor de website en databases. Van dit bedrag heeft € 26.303 een looptijd van meer dan één jaar.

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene reserve
Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	Stand 31-12-2015	Toevoeging in 2016	Onttrekking in 2016	Stand 31-12-2016
Algemene reserve	€ 414.085	€ 0	€ 0	€ 414.085
Bestemming rekeningresultaat 2015	€ 4.054	€ 0	€ 0	€ 4.054
	€ 418.139	€ 0	€ 0	€ 418.139
Resultaatbestemming				
Nog te bestemmen rekeningresultaat 2016	€ 0	€ 42.107	€ 0	€ 42.107
Totaal algemene reserve	€ 418.139	€ 42.107	€ 0	€ 460.246

Het bedrijfsresultaat bedraagt € 42.107. Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan een bestemmingsreserve E-depot.

Bestemmingsfonds instandhouding De Citadel
Het verloop van het bestemmingsfonds is als volgt:

	Stand 31-12-2015	Toevoeging in 2016	Vrijval in 2016	Stand 31-12-2016
Bestemmingsfonds instandhouding De Citadel	€ 1.615.379	€ 831.180	€ 0	€ 2.446.559

Het BHIC huurt de Citadel van het Rijks Vastgoed Bedrijf (RVB). De verschuldigde huurpenningen worden door het Ministerie van OCW aan het BHIC uitgekeerd die ze vervolgens weer betaalt aan het RVB. Een vestzak-broekzakconstructie dus. Vanaf 2014 hanteert het RVB een drastische huurverlaging. Het ministerie blijft echter aan het BHIC de oorspronkelijke huursom uitkeren met als gevolg een jaarlijks overschot van circa € 800.000. Het ministerie heeft in 2014 verzocht om die gelden voorlopig in een bestemmingsfonds op te nemen, daartoe is in 2014 besloten. De stand van het bestemmingsfonds bedraagt inmiddels ruim 2,4 miljoen Euro. Dit tegoed zou het ministerie in 2016 terugvorderen. Dat is niet gebeurd in afwachting van besluitvorming over een nieuw huisvestingstelsel. Aangekondigd is dat deze besluitvorming in 2017 plaats vindt.

Voorzieningen
Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

	Stand 31-12-2015	Toevoeging in 2016	Vrijval in 2016	Stand 31-12-2016
Onderhoudsegalisatievoorziening Grave (1)	€ 105.402	€ 3.301	€ 0	€ 108.703
Onderhoudsegalisatievoorziening Den Bosch (2)	€ 39.521	€ 11.059	€ 0	€ 50.580
Totaal	€ 144.923	€ 14.360	€ 0	€ 159.283

(1) Voor het toekomstig groot (eigenaars)onderhoud van de locatie in Grave is een voorziening gevormd op basis van een meerjarenplanning voor de komende 15 jaar.
(2) Voor het toekomstig groot (huurders)onderhoud van de locatie in Den Bosch is een voorziening gevormd op basis van een meerjarenplanning voor de komende 15 jaar.

Vaste schulden rentetypische looptijd > 1 jaar
Binnenlandse banken

	Afloss.wijze	Looptijd	Oorspronkelijk Bedrag	Afloss.verpl.	Stand 31-12-2015
Lening BNG 40.100581 (2005)	Lineair	20 jaar	€ 600.000	€ 30.000	€ 300.000
Lening BNG 40.101402 (2006)	Lineair	30 jaar	€ 2.400.000	€ 80.000	€ 1.680.000
			€ 3.000.000	€ 110.000	€ 1.980.000

	Opname in 2016	Aflossing in 2016	Stand 31-12-2016
Lening BNG 40.100581 (2005)	€ 0	€ 30.000	€ 270.000
Lening BNG 40.101402 (2006)	€ 0	€ 80.000	€ 1.600.000
Totaal	€ 0	€ 110.000	€ 1.870.000

Het deel van de langlopende schulden met een looptijd langer dan 5 jaar bedraagt € 1.320.000. Dit betreft € 120.000 voor lening BNG 40.100581 en € 1.200.000 voor lening BNG 40.101402. Lening BNG 40.100581 heeft een rentepercentage van 3,95% en lening BNG 40.101402 van 4,16%.

Netto vlottende schulden rentetypische looptijd < 1 jaar
De in de balans opgenomen netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2015	31-12-2016
Overige schulden		
Crediteuren	€ 49.370	€ 267.023
Loonbelasting en sociale lasten	€ 115.250	€ 135.284
Pensioenen	€ 24.732	€ 22.767
Omzetbelasting	€ 935	€ 1.375
Totaal netto vlottende schulden	€ 190.287	€ 426.449

De post Crediteuren is hoger door investeringen, die gedaan zijn voor het verrijdbaar maken van de depots.

Overlopende passiva

		31-12-2015	31-12-2016
Nog te betalen kosten			
Rentelasten		€ 39.882	€ 37.724
Huisvestingskosten		€ 6.432	€ 10.078
Personeelskosten		€ 42.319	€ 49.762
Investeringskosten		€ 26.650	€ 36.094
ICT-kosten		€ 9.632	€ 1.307
Collectiebeheer	1)	€ 0	€ 16.698
Dienstverlening en publieksbereik	2)	€ 0	€ 31.750
Projectkosten		€ 9.075	€ 0
Accountantskosten		€ 6.977	€ 6.901
Overige kosten		€ 3.270	€ 9.369
	Totaal nog te betalen kosten	€ 144.237	€ 199.683
Vooruitontvangen bedragen			
Investeringsbijdragen		€ 215.458	€ 29.819
Huur en gebruik depotruimten		€ 46.112	€ 39.721
Conserveringsgelden		€ 20.903	€ 19.003
Bijdrage Maasdonk 2015-2018		€ 38.260	€ 19.160
Projectgelden Metamorfoze	3)	€ 0	€ 117.770
	Totaal vooruitontvangen bedragen	€ 320.733	€ 225.473
	Totaal overlopende passiva	€ 464.970	€ 425.156

1) Dit betreft nog te betalen verhuiskosten van de archieven en materialen van Grave naar Den Bosch in verband met de sluiting van de studiezaal in Grave.
2) Dit betreft de bijdrage aan het Stadsarchief Oss over het 2e halfjaar 2016. De factuur was nog niet binnen.
3) De vooruitontvangen projectgelden betreffen het Metamorfozeproject. Dit conserverings-en scanningsproject kent een vermoedelijke looptijd van 3 jaar.

Niet uit de balans blijkende informatie

Huurcontracten gebouwen:
Het gebouw in Den Bosch wordt gehuurd van het Rijksvastgoedbedrijf (voorheen Rijksgebouwendienst). Het contract is geëindigd op 31 december 2013 en loopt stilzwijgend steeds één jaar door. De huur over 2016 bedroeg € 704.681 (2015: € 704.681).
Het bedrag is vanaf 2014 fors lager, omdat het Ministerie van OCW op dit moment de afweging maakt of met het bestaande rijkshuisvestingsstelsel, zoals dat nu geldt voor de regionale historische centra, moet worden doorgegaan. De essentie van deze mogelijke wijziging is de verschuiving van een deel van het eigenaars-onderhoud naar de gebruiker. De lagere huur is hierop gebaseerd.

Het Thuispunt in Veghel wordt gehuurd van de gemeente Veghel. De huurovereenkomst is per 1 januari 2017 opgezegd, omdat in de bestuursvergadering van april 2014 is besloten de bijdrage aan het Thuispunt per 1 januari 2017 stop te zetten. De huur over 2016 bedroeg € 12.000 (2015: € 12.000).

Service- en onderhoudscontracten:
De kosten voor de luchtzuivering van de depots op locatie 's-Hertogenbosch bedragen per jaar € 25.620. Het contract, na een aanbesteding door het Rijksvastgoedbedrijf, loopt van 1 januari 2013 tot 1 januari 2017.

Pensioenvoorzieningen:
De risico's die vanwege de bedrijfstakpensioenregeling nog bij de onderneming berusten (loonontwikkeling, prijsindexatie, beleggingsrendement op het fondsvermogen) komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Btw in relatie tot de provinciale bijdrage:
Er wordt, in samenspraak met de Provincie, overleg gevoerd met de belastingdienst over de vraag of er btw berekend zou moeten worden over de provinciale bijdrage. Een echt btw-belang aan de vraagstelling ontbreekt overigens. Zo er wel btw verschuldigd mocht zijn, dan kan deze normalerwijs via het btw-compensatiefonds door de Provincie worden teruggevraagd.

Vennootschapsbelasting:
In samenspraak met het Nationaal Archief en een extern adviseur wordt overleg gevoerd met de belastingdienst. Begin februari 2017 is er een verkennend gesprek geweest tussen het Nationaal Archief en de Belastingdienst (kantoren Amsterdam en Rotterdam) over de vennootschapsbelastingplicht. Daarbij is informerend gesproken over de archiefsector, Nationaal Archief, regionale historische centra, de Archiefwet, de wettelijke taken, e.d. De Belastingdienst probeert goed inzicht te krijgen in de sector, met name op het punt of, en zo ja welke, taken die archiefinstellingen uitvoeren door de markt kunnen worden verricht dan wel in de publiekrechtelijke omgeving moeten worden uitgevoerd. De Belastingdienst heeft op basis van het gesprek een aantal vragen geformuleerd, waarop wij antwoorden gaan formuleren. Het is de verwachting dat er geen sprake zal zijn van vennootschapsbelastingplicht.

6. Toelichting op de resultatenrekening

Toelichting resultatenrekening

Bijdragen	Werkelijk 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Rijksoverheid	€ 2.525.130	€ 2.557.100	€ 2.657.566
Gemeenten	€ 1.577.600	€ 1.596.100	€ 1.596.100
Waterschappen	€ 188.100	€ 190.900	€ 190.900
Provincie Noord-Brabant	€ 477.229	€ 433.000	€ 490.547
Totaal bijdragen	€ 4.768.059	€ 4.777.100	€ 4.935.113

Rijksoverheid
De rijksbijdrage is in 2016 hoger als gevolg van de loon- en prijscompensatie 2016, gelden voor de digitale taken en een incidenteel budget voor het opstellen van een meerjarig onderhouds-en instandhoudingsplan.

Provincie Noord-Brabant
De bijdrage van de provincie toont een positief verschil ten opzichte van de begroting. Dit heeft de volgende oorzaak. Voor de periode 2016-2020 is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten tussen het BHIC en de provincie Noord-Brabant. Onderdeel van deze DVO is dat de nieuwe functie van provincie-archivaris zal worden vervuld door een medewerker van het BHIC. Ten tijde van de opstelling van de begroting 2016 was nog niet bekend welk budget de provincie hiervoor aan het BHIC ter beschikking zou stellen, in de jaarrekening zijn de betreffende inkomsten en uitgaven wel opgenomen.

Overige bedrijfsopbrengsten	Werkelijk 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Verhuur depotruimte	€ 293.814	€ 259.900	€ 275.197
Verhuur vastgoed en catering	€ 4.424	€ 12.000	€ 5.766
Dienstverlening	€ 16.573	€ 13.000	€ 15.698
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	€ 314.811	€ 284.900	€ 296.661

Verhuur depotruimte
De opbrengsten depotverhuur zijn iets hoger dan begroot door het tijdelijk extra verhuren van depotruimte.

Webwinkel en verhuur
De opbrengsten van de webwinkel dalen nog steeds, omdat steeds meer data ook gratis beschikbaar komt op andere portalen. De opbrengsten van verhuur en catering zijn lager dan begroot door minder verhuur van ruimten.

Personeelskosten	Werkelijk 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Salariskosten	€ 1.780.569	€ 1.776.400	€ 1.811.524
Sociale lasten	€ 227.298	€ 239.200	€ 232.158
Pensioenpremies	€ 224.827	€ 241.600	€ 202.692
Andere personeelskosten	€ 83.628	€ 98.700	€ 68.863
	€ 2.316.322	€ 2.355.900	€ 2.315.237
Personeel niet in loondienst	€ 137.882	€ 49.200	€ 102.191
Totaal personeelskosten	€ 2.454.204	€ 2.405.100	€ 2.417.428

Salariskosten
De salariskosten zijn ondermeer hoger door de niet-begrote kosten die samenhangen met de taken van provincieachivaris en door jubileumuitkeringen.
De post salariskosten omvat behalve reguliere salariskosten ook andere brutosalarisbestanddelen, zoals vakantietoeslag, eindejaarstoeslag, levensloopbijdrage en toeslagen voor onregelmatige diensten en beschikbaarheid. Het BHIC heeft als expertise-organisatie relatief veel hooggeschoolden in dienst. Lager geschoold werk is voor een deel uitbesteed aan ingehuurde krachten in een WSW-constructie.

Sociale lasten
De sociale lasten zijn gestegen ten opzichte van 2015 door een hogere Werkhervattingskaspremie. Deze premie vervangt de WGA-premie. In de Werkhervattingskaspremie zijn naast de oude WGA-premie, ook premies opgenomen voor WGA-flexibele betrekkingen en ZW-lasten.

Pensioenpremies
De daling van de pensioenpremies wordt met name veroorzaakt door de premieverlaging van het Ouderdomspensioen (OP) van 19,9% naar 19,1%.

Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een toegezegde-bijdrage-regeling en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Andere personeelskosten
Deze kosten zijn in 2016 lager dan begroot door minder reiskosten en lagere overige personeelskosten.

Personeel niet in loondienst
De kosten voor personeel niet in loondienst zijn in 2016 hoger dan begroot door de inhuur van externe capaciteit voor begeleiding en onderzoek van het E-depot. Daarnaast zijn er kosten voor de inhuur van schoonmaakwerkzaamheden, welke kosten in de begroting 2016 bij de salariskosten waren opgenomen.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
De bestuursleden en de directeur vallen onder de WNT. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk IV Overige gegevens van deze jaarrekening.

Aantal medewerkers

	Werkelijk 31-12-2015	Begroting 2016	Werkelijk 31-12-2016
Formatief	**FTE**	**FTE**	**FTE**
Directie	0,89	0,89	0,89
Frontoffice	18,20	18,67	18,40
Backoffice	12,56	13,73	11,57
Ondersteunende diensten	2,67	2,78	2,67
	34,32	36,07	33,53
Niet-formatief	1,61	1,29	1,89
Totaal FTE	**35,93**	**37,36**	**35,42**

Afschrijvingen materiële vaste activa	Werkelijk 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Gebouwen	€ 46.277	€ 46.200	€ 46.277
Verbouwingen	€ 2.897	€ 3.000	€ 3.177
Installaties	€ 29.378	€ 29.400	€ 29.378
Inventarissen	€ 43.331	€ 37.700	€ 50.917
Depotinrichting	€ 29.283	€ 29.400	€ 29.283
ICT- hardware	€ 48.248	€ 52.700	€ 25.526
ICT- software	€ 32.806	€ 37.700	€ 34.149
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa	€ 232.220	€ 236.100	€ 218.707

De afschrijvingen op inventarissen zijn hoger dan begroot door de extra afschrijving op inventarissen van de locatie Grave, als gevolg van de sluiting van de studiezaal per 1 januari 2017.
De afschrijvingen op ICT zijn lager dan begroot door een wijziging in de afschrijvingstermijn. De levensduur is verlengd van 3 naar 5 jaar. De impact van deze wijziging op de resultatenrekening 2016 bedraagt € 27.348 positief.

Huisvestingskosten	Werkelijk 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Huurkosten	€ 704.681	€ 1.507.600	€ 704.681
Beheer en zakelijke lasten	€ 7.449	€ 7.700	€ 6.253
Luchtzuiveringskosten depots	€ 27.354	€ 29.200	€ 27.700
Onderhoud gebouwen, terreinen en installaties	€ 35.981	€ 42.800	€ 51.870
Elektra	€ 94.381	€ 109.100	€ 82.048
Gas en water	€ 34.925	€ 59.800	€ 30.338
Schoonmaakkosten	€ 25.367	€ 24.500	€ 23.389
Bewaking, beveiliging en verzekering	€ 11.225	€ 12.800	€ 14.157
Dotatie aan onderhoudsvoorzieningen	€ 16.061	€ 15.600	€ 14.360
	€ 957.424	€ 1.809.100	€ 954.796

Huurkosten
Het Ministerie van OCW maakt op dit moment de afweging of met het bestaande rijkshuisvestingsstelsel, zoals dat nu geldt voor de regionale historische centra, moet worden doorgegaan. De essentie van deze mogelijke wijziging is de verschuiving van een deel van het eigenaarsonderhoud naar de gebruiker.
De in rekening gebrachte huur over 2016 bedroeg € 704.681. Op basis van het bestaande rijkshuisvestingsstelsel zou deze in 2016 geïndexeerd € 1.535.861 bedragen. Er is afgesproken het verschil voorlopig toe te voegen aan een bestemmingsfonds. In 2017 zal nader overleg en besluitvorming plaatsvinden.

Onderhoud gebouwen, terreinen en installaties
De onderhoudskosten zijn met name hoger als gevolg van meer tuinonderhoud in Den Bosch. Daarnaast een nadelige VVE-afrekening van het onderhoud in Grave.

Elektra, gas en water
De energiekosten zijn lager dan vorig jaar, hetgeen voornamelijk het gevolg is van een voordelige VVE-afrekening in Grave.

Organisatiekosten	Werkelijk 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Kantoorkosten, telefonie en data	€ 48.670	€ 48.100	€ 38.641
Advies-en accountantskosten	€ 22.099	€ 18.300	€ 69.250
Automatiseringskosten	€ 53.449	€ 62.300	€ 71.896
Algemene kosten	€ 39.528	€ 44.200	€ 43.315
Kosten bezoekers-/personeelsruimte	€ 7.984	€ 11.300	€ 8.395
	€ 171.730	€ 184.200	€ 231.497

Kantoorkosten, telefonie en data
De kantoorkosten zijn in 2016 lager dan in 2015 door lagere communicatiekosten en minder drukwerk.

Advies-en accountantskosten
De advieskosten zijn hoger vanwege ingehuurde expertise met betrekking tot de vennootschapsbelasting en de BTW (€ 10.040). Daarnaast voor het opstellen van een meerjarig onderhouds-en instandhoudingsplan (€ 29.476) en een risicoanalyse met betrekking tot het huisvestingsvraagstuk (€ 17.152). Voor het opstellen van de huisvestingsplannen is een bijdrage beschikbaar gesteld door het ministerie van OCW van € 30.000.

Automatiseringskosten
De automatiseringskosten zijn ten opzichte van 2015 hoger door het vervallen van gunstige licentievoorwaarden van de MS-producten. Daarnaast zijn er investeringen gedaan in backup- en storageoplossingen, hetgeen ook heeft geleid tot meer onderhoudskosten.

Collectiebeheer	Werkelijk 2015	Begroting 2016	Werkelijk 2016
Transport archief en aankoop archivalia	€ 1.205	€ 0	€ 16.983
Gebruiksgoederen depots	€ 10.688	€ 19.700	€ 22.899
Scannen door derden en digitaliseringskosten	€ 27.878	€ 46.900	€ 134.748
Conservering en restauratie	€ 13.539	€ 20.200	€ 36.930
	€ 53.310	€ 86.800	€ 211.560

Collectiebeheer
Deze kosten zijn hoger door de extra werkzaamheden als gevolg van het verrijdbaar maken van de depots in Den Bosch en de verplaatsing van de archieven in de depots in Grave. Bovendien bleken deze majeure operaties het juiste moment om aan extra collectiebeheer te doen. Door de verhuizingen waren kilometers archief enkele maanden niet raadpleegbaar door de bezoekers. Van die tijd is gebruik gemaakt door sommige archieven met voorrang te restaureren en/of te digitaliseren. Dit werd mede mogelijk gemaakt door extra gelden die ter beschikking werden gesteld door het Rijk.

Transport archief en aankoop archivalia
De kosten in 2016 betreffen hoofdzakelijk de kosten van het verplaatsen van het archief van Grave naar Den Bosch.

Gebruiksgoederen depots en Conservering en restauratie
Dit betreft extra kosten van dozen, materialen, etc. die gebruikt worden in de depots.

Scannen door derden en digitaliseringskosten
Dit betreft onder meer scanningskosten van meerdere collecties, zoals charters, vonnissen van rechtbanken, notulen van gemeenteraden en colleges en notulen van Provinciale Staten.

Conservering en restauratie
Dit betreft uitbesteed werk op gebied van herstel en conservering van archiefstukken. Als gevolg van het niet vervangen van een medewerker materieel beheer zijn de kosten van inhuur hoger dan in 2015.

Dienstverlening	**Werkelijk 2015**	**Begroting 2016**	**Werkelijk 2016**
Kosten studiezalen Den Bosch en Grave	€ 25.272	€ 30.500	€ 22.197
Kosten en bijdragen erfgoedlokalen Oss en Veghel	€ 106.848	€ 105.500	€ 106.802
	€ 132.120	€ 136.000	€ 128.999

Kosten studiezalen Den Bosch en Grave
De kosten zijn lager dan begroot door lagere directe kosten van beide studiezalen.

Publieksbereik	**Werkelijk 2015**	**Begroting 2016**	**Werkelijk 2016**
Hostingskosten website en databases	€ 72.440	€ 66.500	€ 57.573
Inhuur derden website en databases	€ 83.795	€ 36.000	€ 47.813
Publiciteit, open dagen	€ 17.817	€ 22.600	€ 11.447
	€ 174.052	€ 125.100	€ 116.833

Hostingskosten website en databases
De hostingskosten van de website en databases zijn afgenomen als gevolg van een verdere tariefsverlaging.

Inhuur derden website en databases
De kosten van inhuur van derden zijn hoger dan begroot, maar lager dan in 2015. De kosten betreffen het regulier onderhoud, updates, het oplossen van problemen en het verbeteren van de performance van de website.

Publiciteit, open dagen
De diverse publiciteitskosten zijn lager dan begroot.

Diverse baten en lasten	**Werkelijk 2015**	**Begroting 2016**	**Werkelijk 2016**
	€ 1.229-	€ 0	€ 12-

Financiële baten en lasten	**Werkelijk 2015**	**Begroting 2016**	**Werkelijk 2016**
Rentelasten	€ 84.094	€ 79.600	€ 79.580
Rentebaten	€ 977-	€ 0	€ 901-
Totaal financiële baten en lasten	€ 83.117	€ 79.600	€ 78.679

Dit betreft de lasten van de twee langlopende leningen van de BNG afgesloten in 2006 en 2005.

Ondertekening
's-Hertogenbosch, 20 maart 2017

Drs. R.C. Bastiaanse MCM
Directeur

IV Overige gegevens

1. Controleplicht
Op basis van geldende wettelijke bepalingen en het Besluit Acountantscontrole Provincies en Gemeenten wordt accountantscontrole uitgevoerd. De accountant wordt gevraagd een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. Daarnaast schrijven ook de statuten van het BHIC een accountants-controle voor.

2. Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming
Volgens artikel 22 van de Regeling Brabants Historisch Centrum kan een batig saldo worden bestemd voor vorming van of toevoeging aan de reserve. De hoogte van de reserve wordt bepaald door het algemeen bestuur, gehoord de minister, de raden van de gemeenten en de algemene besturen van de waterschappen. Voor zover een batig saldo niet wordt aangewend voor de reserve wordt het saldo naar rato uitgekeerd aan de deelnemers.

De reserve bedraagt niet meer dan 10% van de gezamenlijke bijdragen van de minister, de gemeenten en de waterschappen, tenzij door hen gezamenlijk een ander percentage wordt vastgesteld.

3. Voorstel
1. In te stemmen met en het vaststellen van de jaarrekening 2016.
2. In te stemmen met het voorstel het bedrijfsresultaat van € 42.107 positief, toe te voegen aan de bestemmingsreserve E-depot.
3. In te stemmen met het voorstel een bedrag van € 831.180 toe te voegen aan het bestemmingsfonds instandhouding De Citadel.
4. In te stemmen, in het kader van rechtmatigheid, met de begrotingsoverschrijdingen en - onderschrijdingen op rubrieksniveau.

4. Gebeurtenissen na balansdatum
Geen.

5. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Brabants Historisch Informatie Centrum van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor het Brabants Historisch Informatie Centrum is € 179.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van het bestuur; dit bedraagt voor de voorzitter € 26.850 en voor de overige leden € 17.900.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

	R.C. Bastiaanse
Functie(s)	Directeur
Datum aanvang functie in boekjaar	1-jan
Datum einde functie in boekjaar	31-dec
Omvang dienstverband (in fte)	0,89
Gewezen topfunctionaris?	nee
Individueel WNT-maximum	€ 159.111
Beloning	€ 112.729
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 808
Beloningen betaalbaar op termijn *	€ 12.476
Subtotaal	€ 126.013
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -
**Totale bezoldiging boekjaar ** **	**€ 126.013**
Gegevens voorgaand jaar (2015)	
Aanvang en einde functievervulling	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,89
Beloning	€ 95.433
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 997
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.251
Totale bezoldiging voorgaand jaar	**€ 109.681**

* Dit zijn de door de werkgever betaalde pensioenpremies conform de cao.

** Het verschil in de beloning tussen 2015 en 2016 is het gevolg van een door het bestuur toegekende gratificatie na 12,5 jaar dienstverband. Het gaat hier om een eenmalige netto-uitkering van het bruto maandsalaris aangevuld met werkgeverslasten.

Toezichthoudende topfunctionarissen

	P.L.B.A. van Geel	J.L.M. Baartmans-Van den Boogaart	H.C. Bunt	Y.C.M.G. de Boer
Functie(s)	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Datum aanvang functie in boekjaar	1-jan	1-jan	1-jan	1-okt
Datum einde functie in boekjaar	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec
Individueel WNT-maximum	€ 26.850	€ 17.900	€ 17.900	€ 4.475
Beloning	€ 570	€ 640	€ 450	€ 300
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 32	€ -	€ 25	€ 13
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ 602	€ 640	€ 475	€ 313
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging boekjaar	**€ 602**	**€ 640**	**€ 475**	**€ 313**
Gegevens voorgaand jaar (2015)				
Aanvang en einde functievervulling	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	-
Beloning	€ 570	€ 450	€ 300	€ -
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 48	€ -	€ 13	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging voorgaand jaar	**€ 618**	**€ 450**	**€ 313**	**€ -**

	H.A.G. Hellegers	J.C.M. Pommer	A.M.H. Roolvink	E.H.T. Stravens	F.P.A.M. van de Ven-Van Lee
Functie(s)	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Datum aanvang functie in boekjaar	1-jan	1-jan	1-jan	1-jul	-
Datum einde functie in boekjaar	31-dec	31-dec	31-dec	31-dec	-
Individueel WNT-maximum	€ 17.900	€ 17.900	€ 17.900	€ 8.950	€ -
Beloning	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 23	€ 7	€ -	€ 18	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal	€ 23	€ 7	€ -	€ 18	€ -
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging boekjaar	**€ 23**	**€ 7**	**€ -**	**€ 18**	**€ -**
Gegevens voorgaand jaar (2015)					
Aanvang en einde functievervulling	1/7 - 31/12	1/1 - 31/12	1/7 - 31/12	-	1/1 - 1/7
Beloning	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Belastbare onkostenvergoedingen	€ 12	€ -	€ -	€ -	€ 10
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale bezoldiging voorgaand jaar	**€ 12**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ 10**

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden gemeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

6. Accountantsverklaring
Zie volgende pagina.

ABAB
ACCOUNTANTS EN ADVISEURS

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Brabants Historisch Informatie Centrum

A. Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening, op pagina 10 tot en met pagina 28, van Brabants Historisch Informatie Centrum te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit verslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Brabants Historisch Informatie Centrum per 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en voldoet aan de bepalingen van en namens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Brabants Historisch Informatie Centrum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het financieel verslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag;
- andere informatie zoals vereist door het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de andere informatie in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de algemene subsidieverordening en de subsidievoorwaarden van de provincie Noord-Brabant

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, de timing en de omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan er sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

ABAB
ACCOUNTANTS EN ADVISEURS

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Tilburg, 20 maart 2017

ABAB Accountants B.V.

Drs. H.A.G.M. Ogier AA

ABAB Accountants B.V., Ellen Pankhurststraat 1K, 5032 MD Tilburg. Postbus 10085, 5000 JB Tilburg. Telefoon 013-4647272. Telefax 088-4670010.
Internet www.abab.nl. E-mail info@abab.nl. IBAN: NL36RABO0151219400, BIC: RABONL2U.

Op onze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing. Deze zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 18028690.
Op verzoek wordt een exemplaar hiervan toegezonden. ABAB is lid van het internationale netwerk PrimeGlobal.